

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Οι μαθητές/-τριες βασιζόμενοι/ες στις ιστορικές τους γνώσεις αναφορικά με το πλήθος των αξιωμάτων της ρωμαϊκής πολιτείας που συγκεντρώνει στο πρόσωπό του ο αυτοκράτορας, καλούνται να εντοπίσουν τις σχετικές αναφορές στη δοθείσα επιγραφή και συγκεκριμένα στο τμήμα της τιτλοφορίας του αυτοκράτορα:

- «Ο Αυτοκράτωρ Καίσαρας, υιός του θεού Αδριανού, εγγονός του θεού Τραϊανού Παρθικού, δισέγγονος του θεού Νέρβα, Τίτος Αίλιος Αδριανός Αντωνίνος Σεβαστός, μέγιστος αρχιερέας, διανύοντας το τρίτο έτος της δημαρχικής εξουσίας του, ύπατος για τρίτη φορά, πατέρας της πατρίδας.»

Ο Αντωνίνος κατά τη στιγμή της σύνταξης και αποστολής του εγγράφου του κατέχει τα αξιώματα του: μέγιστου αρχιερέα (*pontifex maximus*), του δημάρχου και του υπάτου, ενώ επιπλέον αναφέρεται ως «πατέρας της πατρίδας». Συμπληρωματικά, οι μαθητές/τριες μπορούν να αναφερθούν στον τίτλο του Αντωνίνου ως «Ευσεβούς/Σεβαστού», με τον οποίο συνδέεται η συνυφασμένη με το αυτοκρατορικό αξίωμα θεϊκή ιδιότητα, όπως αυτή προσδιορίστηκε από την εποχή του Οκταβιανού Αυγούστου (=Σεβαστού, Augustus).

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να επισημάνουν ότι η καταγραφή των επιμέρους εξουσιών με τις οποίες περιβάλλεται ο αυτοκράτορας εντάσσεται στο στερεοτυπικό πλαίσιο και την τυπολογία σύνταξης ενός αυτοκρατορικού εγγράφου και συγχρόνως εξυπηρετεί την πολιτική ανάγκη να αποτυπωθεί σαφώς προς τους παραλήπτες της επιστολής το αδιαμφισβήτητο κύρος της αυτοκρατορικής εξουσίας (μέσα από το πλήθος των αξιωμάτων, τη διαδοχή και τη διάρκεια) από όπου απορρέει και το μήνυμα για υποχρεωτική εφαρμογή των διαβιβαζόμενων αυτοκρατορικών εντολών.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Η εποχή του Αυγούστου (27 π.Χ.-14 μ.Χ.)] μπορούν να αξιοποιηθούν οι εξής αναφορές:

- «[...]Έτσι συγκεντρώθηκαν στο πρόσωπό του...ανώτατου θρησκευτικού άρχοντα.[...]»
- «[...]η σύγκλητος τον αναγόρευσε σε Αύγουστο, αποδίδοντάς του έτσι τον τίτλο του σεβαστού και αναγνωρίζοντάς του θεϊκές ιδιότητες.[...]»

3.β. Οι λόγοι σύνταξης και αποστολής της συγκεκριμένης επιστολής προς τους κατοίκους της Κορώνειας αναφέρονται από τον ίδιο τον αυτοκράτορα στο τμήμα που ακολουθεί της τιτλοφορίας του:

- «[...]απευθύνω χαιρετισμό στους άρχοντες, στη βουλή και στον δήμο της Κορώνειας· και επειδή δικαίως αποτίσατε φόρο τιμής στη μνήμη του θεού πατέρα μου, και επειδή κατά τον πρόποντα τρόπο σημειώσατε την εξουσία μου και επειδή εκδηλώσατε πρόθυμα τη χαρά σας για την απόκτηση του γιου μου, συμπεριφέρεστε όπως αρμόζει σε Έλληνες.»

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να εστιάσουν στην αιτιολόγηση του χαιρετισμού που απευθύνει ο αυτοκράτορας προς τις αρχές και τον δήμο της βοιωτικής πόλης της Κορώνειας. Από το περιεχόμενο της επιστολής υποδηλώνεται ότι έχει προηγηθεί πρεσβεία των κατοίκων της Κορώνειας προς τον αυτοκράτορα, για την αποστολή συλλυπητηρίων στη μνήμη του προκατόχου του (Αδριανού).

Σημειώνεται εδώ, ότι οι αναφερόμενες συγγενικές σχέσεις είναι εξ υιοθεσίας, η οποία κατοχυρώνει μια πλασματική συγγενική σχέση της δυναστείας των θετών αυτοκρατόρων, ενώ όλα τα αναφερόμενα δημόσια γεγονότα (συλλυπητήρια, ανάληψη αρχής, ορισμός/απόκτηση διαδόχου) σήμαιναν συνήθως αποστολή πρεσβείας της πόλης προς τον αυτοκράτορα. Στην προκειμένη περίπτωση, επειδή οι κάτοικοι της Κορώνειας επέδειξαν την νενομισμένη πίστη και υποταγή τόσο στον ίδιο τον Αντωνίνο, όσο και στον νόμιμο διάδοχό του (Μάρκο Αυρήλιο), ο αυτοκράτορας αποστέλλει το έγγραφο για να εκφράσει την εύνοιά του προς τους υπηκόους του. Η διατύπωση δε με την οποία ο Αντωνίνος εκφράζει τη φιλελληνική του πολιτική εστιάζεται κυρίως στο σημείο: «συμπεριφερθήκατε όπως αρμόζει σε Έλληνες.»

Συμπληρωματικά, μπορεί να αναφερθεί η τιμητική αναφορά του αυτοκράτορα στο όνομα του πρεσβευτή που διεκπεραίωσε την αλληλογραφία, στον οποίο ορίζει να καταβληθούν τα οδοιπορικά έξοδα: «Τη διεκπεραίωση της πρεσβείας ανέλαβε ο Δημήτριος, υιός του Διονυσίου, στον οποίο (ορίζω) να καταβληθούν τα οδοιπορικά, αν δεν του είχαν εξασφαλισθεί εκ των προτέρων.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Οι διάδοχοι του Αυγούστου (14-193 μ.Χ.)] μπορούν να αξιοποιηθούν οι εξής αναφορές:

- «[...]Το ρωμαϊκό κράτος...οι συγγενικοί δεσμοί μεταξύ των αυτοκρατόρων και η περιοχή της καταγωγής τους.[...]»
- «[...]Της τρίτης, της δυναστείας των Αντωνίνων (95-192 μ.Χ.)...ανώτατο σημείο της ακμής του.[...]»